

LJUBUŠKI RANI KRUMPIR

PROJEKT:

RAZVOJ MSP U LANCU VRIJEDNOSTI
LJUBUŠKOG RANOG KRUMPIRA

Co-funded by the European Union

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Javna Ustanova Razvojna agencija
Županije Zapadnohercegovačke-HERAG
je vodeći partner u projektu "Razvoj
MSP u lancu vrijednosti Ljubuškog
ranog krumpira" (LJRK) koji financira
Europska unija u okviru zajedničkog
programa Europske unije i vlade
Njemačke za lokalnu samoupravu i
ekonomski razvoj u Bosni i Hercegovini
koji provodi GIZ.

U projektu kao partneri sudjeluju:
- P.Z. Plodovi Zemlje-Ljubuški;
- I.B. Borna d.o.o.;
- Rosić d.o.o.

Ukupna vrijednost projekta:
157.805,00 KM
Trajanje projekta: 12 mjeseci
(rujan 2017.-rujan 2018.).
Iznos granta: 125.805,00 KM

**OPĆI CILJ PROJEKTA JE RAZVOJ
I POVEĆANJE KONKURENTNOSTI
MALIH I SREDNJIH PODUZEĆA
(MSP) U LANCU PROIZVODNJE
I DISTRIBUCIJE BRANDIRANOG
I GEOGRAFSKI ZAŠTIĆENOG
„LJUBUŠKOG RANOG KRUMPIRA“.**

SPECIFIČNI CILJEVI PROJEKTA SU :

- 1** Standardizacija proizvoda LJRK kroz suradnju sa institucijama za istraživanje;
- 2** Razvoj lanca vrijednosti kroz pripremu biznis modela za proizvodni klaster LJRK;
- 3** Unaprjeđenje kapaciteta i upravljačkih vještina poduzeća u lancu vrijednosti LJRK kroz obuke u menadžmentu, marketingu, brandiranju, poduzetništvu i konkurentnosti.

OČEKIVANI REZULTATI PROJEKTA SU:

- 1** Nabavljena i instalirana Izvještajno-prognozna služba (IPS);
- 2** Pripremljen elaborat za standardizaciju LJRK;
- 3** Broj proizvođača u zadruzi povećan i ukupan output LJRK povećan za 30%;
- 4** Biznis model za razvoj lanca vrijednosti LJRK razvijen;
- 5** Pripremljena projektna dokumentacija distributivnog centra za LJRK;
- 6** Dodijeljeno zemljište i osigurane dozvole za izgradnju distributivnog centra;
- 7** Izvršene obuke i podignut kapacitet ključnog osoblja u lancu vrijednosti iz brandinga, marketinga, poduzetništva i menadžmenta;
- 8** Pripremljen Biznis plan za razvoj lanca vrijednosti LJRK.

GLAVNE AKTIVNOSTI NA PROJEKTU

ANALIZA STANJA I MOGUĆNOSTI

Analiza stanja i mogućnost daje uvid u trenutno stanje i moguće potencijale sa ciljevima stabilnog i održivog razvoja ove proizvodnje sa prioritetima poput izgradnje skladišno distribucijskog centara, kao primarne prekretnice proizvodnje ranog krumpira općine Ljubuški.

Kroz analizu stanja i mogućnosti ispitano je sljedeće:

- ▶ Povijest proizvodnje krumpira u Ljubuškom
- ▶ Postojeće tehnologije
- ▶ Sortiment
- ▶ Proizvodni kapaciteti-mogućnosti
- ▶ Analiza postojećeg tržišta (BiH i izvoz)
- ▶ Analiza stanja za period 2012-2017 (anketa proizvođača, terenski rad)
- ▶ Analiza trendova za period 2017-2022

ZAKLJUČCI KOJI PROIZLAZE IZ ANALIZE STANJA I MOGUĆNOSTI SU SLJEDEĆI:

- Prepoznati smisao udruživanja poradi prioriteta interesa (profit) Osluhnuti volju za povećanjem proizvodnje kroz vidove poticaja
- Educirati zainteresirane strane o poslovnoj klimi i okruženju tržišta Suradnja sa institucijama i podrška istih
- Iskoristiti geostrateški položaj tržišta (potrebe od 17 500 tona susjedne Republike Hrvatske) Riješiti imovinsko pravne odnose i provedbom komasacije kao mjere povećanja obima proizvodnje
- Brandirati proizvodnju sa prepoznatljivom pakiranjem prema potrebama kupaca Poraditi na kvantiteti i kakvoći proizvoda kroz savjetodavnu službu na terenu
- Poboljšati tehnologiju proizvodnje sa suvremenim trendovima agrotehničkih zahvata i mjera Osigurati samozapošljavanje i podizanje ljudski resursa
- Potaknuti proizvodnju drugih kultura kao dodatnu vrijednost zadruzi (plodored) Utjecati na kontrolu domaćeg tržišta (crno tržište)
- Obnoviti hidro-melioracijski sustav Osigurati izgradnju skladišno distribucijskog centra kao središnjice ove proizvodnje.

ODRŽANE OBUKE ZA BRANDING I MARKETING

U periodu od 31.01.2018. do 19.04.2018. u zgradi Poduzetničkog inkubatora HIPod, u poslovnoj zoni Zvirici, u Ljubuškom, održana su 4 treninga iz brandinga i marketinga. Obuke su održane za proizvođače P.Z. Plodovi zemlje, predstavnike općina, županijskog zavoda za poljoprivredu i ostale zainteresirane sudionike.

Ciljevi obuka su bili:

- ✓ Promjena mentaliteta, te demonstracija mogućnosti u plasmanu poljoprivrednih proizvoda. Proizvođači moraju shvatiti mogućnosti i biti u stanju da vide prednosti zajedničkog nastupa, zajedničkog distribuiranja proizvoda, te da shvate osnovna tržišna kretanja i trendove.
- ✓ Upoznati sudionike sa prednostima brandinga, utjecajem brandinga na cijenu kod plasmana, te zahtjevima za kreiranje i održanje branda.

Obrađene teme na treninzima:

- ✓ Uvod u marketing poljoprivrednih proizvoda
- ✓ Marketing i prodaja: trendovi u prodaji poljoprivrednih proizvoda i izbor distribucijskih kanala
- ✓ Prednosti brandinga i proces brandiranja s fokusom na poljoprivredne proizvode
- ✓ Primjeri iz najboljih praksi marketinškog pristupa plasmanu poljoprivrednih proizvoda

ODRŽANE OBUKE ZA MENADŽMENT I PODUZETNIŠTVO

U periodu od 26.04.2018. do 11.05.2018. u zgradi Poduzetničkog inkubatora HIPod, u poslovnoj zoni Zviriči, u Ljubuškom održano je 6 treninga iz menadžmenta i poduzetništva. Obuke su održane za proizvođače P.Z. Plodovi zemlje, predstavnike općina, županijskog zavoda za poljoprivredu i ostale zainteresirane sudionike.

Ciljevi obuka su bili:

- ▶ Podizanje kompetencija iz oblasti menadžmenta, kako bi se poboljšalo upravljačku funkciju unutar poduzeća u lancu vrijednosti
- ▶ Promjena pristupa kod poduzetnika u lancu, kako bi shvatili da se ne bave samo uzgajanjem poljoprivrednog proizvoda (i nabavkom sjemenskog materijala i plasmanom), već da su dio poduzetničkog poduhvata, u kojem imaju jasno definiranu ulogu. Na ovaj način se nastoji potaći poduzetnički mentalitet i povećati konkurentnost individualnih članova i cijelog lanca vrijednosti proizvodnje Ljubuškog ranog krumpira.

Uvod u poduzetništvo

Biznis plan
ekonomski aspekt ideje i
komercijalizacije

Biznis plan – tehničko-teh-
nološki i finansijski aspekti
poslovnog plana te aktivnos-
ti nakon poslovnog plana

**OBRADENE
TEME NA
TRENINZIMA**

Uvod u menadžment
- uvod i funkcije
menadžmenta

Menadžment ljudskih resursa

Kontroling - usmjereno na
sustave kontrole kvalitete

IZRAĐEN ELABORAT ZA STANDARDIZACIJU I EKONOMIKU

Izrađen elaborat za standardizaciju i ekonomiku, zajedno sa analizom i definicijom optimalnog proizvodno-tehnološko distribucijskog procesa i modela koji obuhvaća sljedeće informacije:

- ▶ Standardi u proizvodnji (Global GAP, HACCAP, ISO 9001)
- ▶ Informacije za distributivni centar
 - a. Skladišni kapaciteti
 - b. Oprema (strojevi za pakiranje, sortiranje, hlađenje itd)
 - c. Oprema za korištenje i rukovanje (viljuškari, kamioni itd)

Elaboratom se želi osigurati da svi poljoprivredni proizvođači u lancu proizvodnje imaju jasne standarde, koji osiguravaju isporuku proizvoda sa definiranim karakteristikama.

PRIPREMLJEN BIZNIS PLAN I MODEL ZA RAZVOJ LANCA VRIJEDNOSTI

Izrađen biznis plan i model za razvoj vrijednosti Ljubuškog ranog krumpira koji uključuje proces proizvodnje, način prikupljanja i skladištenja, te kanala distribucije LJRK. Isto tako preporuke za poboljšanje lanca vrijednosti, unaprijeđenja u procesu proizvodnje, prijedlog modela za način prikupljanja proizvoda od individualnih proizvođača, procjenu potrebnih kapaciteta za skladištenje i pakiranje proizvoda, i preporuke za razvoj kanala distribucije i prodaje proizvoda.

Biznis plan obuhvaća sljedeće informacije:

- ✓ analiza tržišta
- ✓ tehničko-tehnološka analiza
- ✓ ekonomsko-financijska analiza
- ✓ ocjena projekta
- ✓ zaključak i preporuke

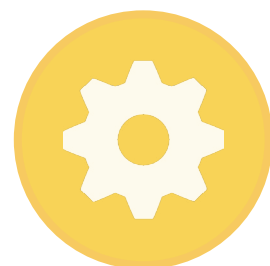
Model razvoja lanca vrijednosti obuhvaća sljedeće informacije:

- ✓ model organiziranja i upravljanja zadrugom

NABAVLJENA OPREMA IZ PROJEKTA

TRAKTORSKE FREZE I PRSKALICE

STROJEVI

- ▶ 6 traktorskih freza
- ▶ 5 traktorskih prskalica

U sklopu projekta nabavljeno je 6 traktorskih freza i 5 traktorskih prskalica koje će koristiti članovi P.Z. Plodovi zemlje.

Agrometeorološka stanica

IZVJEŠTAJNO PROGNOZNA SLUŽBA

Nabavljena je agrometeorološka stanica koja je namijenjena svim intenzivnim poljoprivrednim proizvođačima (voćarima, povrćarima, vinogradarima, ratarima), te izvršena obuka za djelatnike Zavoda za poljoprivredu ŽZH.

Funkcija agrometeorološke stanice je prikupljanje, obrada i prikaz meteoroloških podataka koji daju pravovremenu informaciju i početku, trajanju i intezitetu napada određene biljne bolesti ili štetnika. Time se omogućava precizno određivanje roka tretiranja određene biljne bolesti ili štetnika, određivanje rokova i obroka navodnjavanja, primjena agrotehničkih mjera nakon mraza ili drugih ekstremnih klimatskih uvjeta, primjena u kojima se postižu najbolji rezultati, olakšan je izbor preparata, a pravilnom primjenom moguće je ostvariti i značajne uštede sredstava za zaštitu bilja kao i traktorskog i ljudskog rada.

REFLECTOLAB SET I PH METAR

Nabavljen Reflectolab plus, prijenosni uređaj za određivanje N,P,K u tlu, vodi, biljci i PH metar za tlo.

FINALNO KOMPILIRANJE STUDIJE IZVODLJIVOSTI

Kompiliranje studije izvodljivosti od dostupnih i izrađenih dokumenata na projektu "Razvoj MSP u lancu vrijednosti Ljubuškog ranog krumpira"

Dokumenti koji su se koristili, a izrađeni su na projektu "Razvoj MSP u lancu vrijednosti Ljubuškog ranog krumpira" su:

- ✓ Analiza stanja i mogućnosti
- ✓ Elaborat za standardizaciju i ekonomiku
- ✓ Biznis plan i model za razvoj lanca vrijednosti

Objedinjeni navedeni dokumenti i dostupne informacije u konačnu studiju sabirno-distributivnog centra. Izvedbena studija predstavlja stručni i finalni dokument projekta, koja sadržava sve inpute i nudi smjernice za daljnji razvoj.

PROJEKT DISTRIBUTIVNOG CENTRA

Pripremljen i dizajniran projekt distributivnog centra za Ljubuški rani krumpir, uz korištenje prethodno izrađenih dokumenata od strane angažiranih konzultanata na projektu.

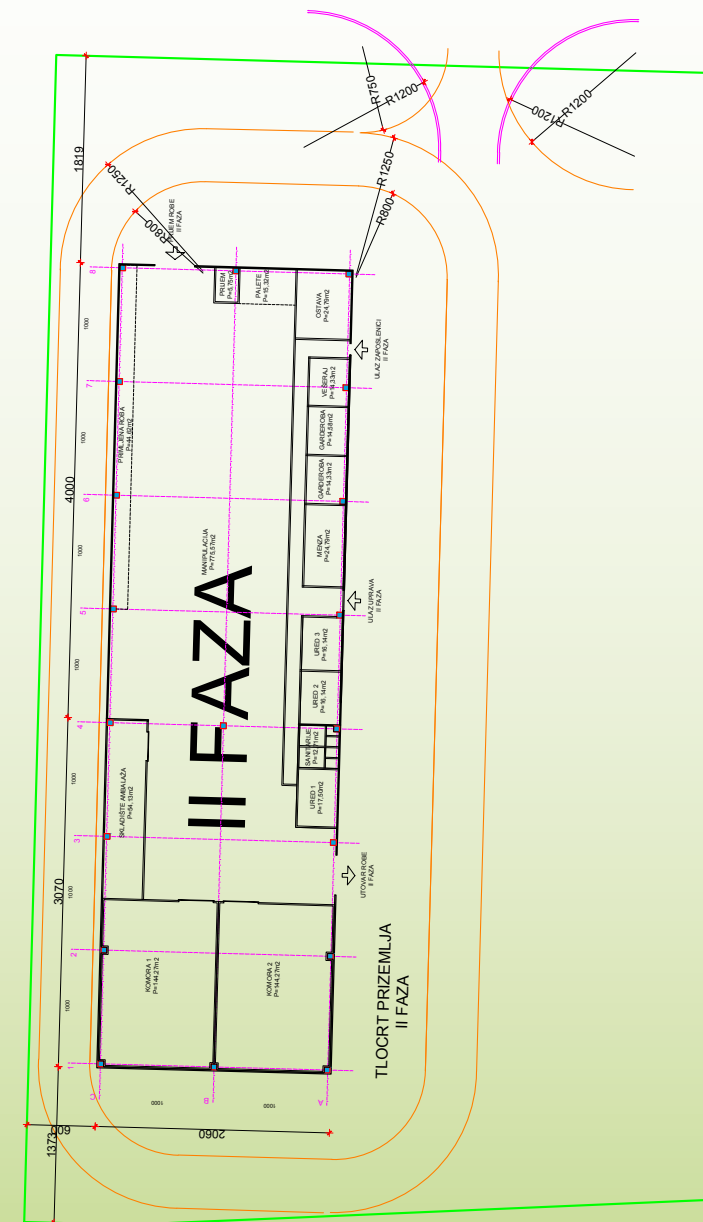
U suradnji sa projektnim partnerima izrađen idejni i glavni projekt distributivnog centra za Ljubuški rani krumpir u skladu s uvjetima za građenje ovakvih objekata.

Površina distributivnog centra je cca 1500m²

1500m²

TLOCRT DISTRIBUTIVNOG CENTRA

ODRŽANI DANI MLADOG KRUMPIRA

LJUBUŠKI RANI

Isto tako pored projektnih aktivnosti održana je i manifestacija "Dani mladog krumpira – ljubuški rani", koja je za cilj imala predstavljanje jedinstvenog visoko kvalitetnog, autohtonog proizvoda.

U sklopu manifestacije predstavljen je novi brend "ljubuški rani", nova ambalaža, promotivni film, nove sorte ranog krumpira te su degustirani specijaliteti napravljeni od mladog krumpira.

Tehnička podrška i organizacija događaja pružena je kroz zajednički program Europske unije i njemačke vlade EU ProLocal, kojeg implementira GIZ.

Direktorica GIZ-a za BiH i Crnu Goru Brigitte Heuel-Rolf otvorila je ovogodišnju manifestaciju, istaknuvši kako je cilj projekta EU ProLocal pružiti podršku konkurentnosti malih i srednjih poduzeća u ekonomskom rastu i razvoju.

LJUBUŠKI RANI

SUNCE, KAMEN I CRVENA ZEMLJA

SUNCE, KAMEN I CRVENA ZEMLJA

ROSIĆ d.o.o
I. B. BORNA

“Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost JU Razvojne agencije ŽZH-HERAG te ni na koji način se ne može smatrati da odražava gledišta Europske unije.”

